

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/45/2020
Identifikačné číslo spisu: 1114224225
Dátum vydania rozhodnutia: 30.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Petříková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1114224225.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu R. X., bývajúceho v U., zastúpeného Mgr. Vladimírom Šárnikom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Rožňavská 2, proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Račianska 71, o náhradu škody 349,48 eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 20C/153/2014, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. júla 2019 sp. zn. 16Co/165/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 24. októbra 2018 č. k. 20C/153/2014-45 žalobu žalobcu zamietol a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobcom tvrdená škoda spočívajúca vo vynaložených trovách dovolacieho konania nie je škodou v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., spôsobenou žalobcom označeným rozhodnutím krajského súdu. Uviedol, že trovy konania zostali aj naďalej predmetom rozhodovania súdov v zmysle § 243d ods. 1, § 224 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. Konštatoval, že súdy v konečnom dôsledku rozhodli, že žalobca nárok na náhradu trov konania nemá, pričom rozhodnutie dovolacieho súdu bolo v rozhodnutí o náhrade trov konania zohľadnené. Poznamenal, že trovy konania vynaložené žalobcom nie je možné považovať za škodu spôsobenú namietaným rozhodnutím nedôvodnosťou podanej žaloby. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že samotná skutočnosť, že úspech žalobcu v časti dovolacieho konania nebol konajúcim súdom vo výroku o náhrade trov konania zohľadnený podľa predstáv žalobcu, nezakladá právo na náhradu škody.

2. Proti tomuto rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie. Krajský súd v Bratislave (ďalej ako „odvolací súd“) uznesením z 30. júla 2019 sp. zn. 16Co/165/2019 odvolanie žalobcu odmietol a

žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca v podanom odvolaní obsahovo nevysvetlil, v čom konkrétne eventuálne vady konania spočívajú a v čom konkrétne spočíva omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav veci. Uviedol, že pokiaľ v odvolaní chýba táto osobitná náležitosť, nie je (vzhľadom na viazanosť odvolacieho súdu uplatneným odvolacím dôvodom) vymedzený obsah prieskumnej činnosti odvolacieho súdu a rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je možné preskúmať z hľadiska opodstatnenosti takto uplatnených odvolacích dôvodov; odvolací súd je tak podľa § 380 CSP dôvodmi odvolania viazaný aj v zmysle ich konkrétneho skutkového vymedzenia, keď pri viazanosti dôvodmi odvolania neprichádza do úvahy vyhľadávanie konkrétnych skutočností v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie a v jeho postupe, ktoré by bolo možné prípadne podradiť pod niektorý zo zákonných dôvodov odvolania. Odvolací súd tak dospel k záveru, že absencia odvolacích dôvodov predstavuje neodstrániteľnú vadu odvolania, ktorá bráni pokračovaniu v odvolacom konaní, odvolací súd odvolanie žalobcu odmietol.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnil poukazom na § 420 písm. f/ CSP. Uviedol, že odvolací súd odmietol jeho odvolanie s odôvodnením, že neobsahuje povinné náležitosti vyplývajúce z § 365 CSP. Dovolateľ má tak za to, že takéto rozhodnutie odvolacieho súdu je v zjavnom rozpore s obsahom odvolania a teda je aj svojvoľné.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

5. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

6. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6.1. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

8. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

8.1. Odborná spisba rozdeľuje podmienky prípustnosti dovolania na objektívne: a/ prípustný predmet, b/ lehota na podanie dovolania, c/ náležitosti dovolania a na subjektívne, t. j. osoba oprávnená podať dovolanie (Ficová a kol. Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava, Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344).

8.2. V Civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené

nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

9. Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že dovolateľ namieta svojvoľnosť a teda arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu vo vzťahu k odmietnutiu odvolania z dôvodu absencie zákonných náležitostí v zmysle § 363 CSP.

10. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10.1. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. V súvislosti s touto námietkou dovolateľa dovolací súd odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 1. júli 2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

12. Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

13. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

14. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napríklad Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009, prípadne Ryabykh proti Rusku z roku 2003). Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu

totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých odvolací súd vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení, čím tak dovolací súd má za to, že konanie nebolo postihnuté vadou podľa § 420 písm. f/ CSP.

15. Na margo k uplatnenému dovolaciemu dôvodu, dovolací súd uvádza, že odvolanie dovolateľa (č. I. 49) neobsahuje uvedenie žiadneho odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 CSP ako povinnej náležitosti odvolania podľa § 363 CSP. Zákonná úprava neumožňuje, aby bol odvolateľ vyzvaný na odstránenie vady odvolania v podobe doplnenia odvolacích dôvodov (§ 373 ods. 1 posledná veta CSP). Pre absenciu odvolacích dôvodov v odvolaní dovolateľa ako neodstrániteľnej vady odvolania nemôže odvolací súd v odvolacom konaní pokračovať tak, že by o odvolaní meritórne rozhodol.

16. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie dovolateľa ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol.

17. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.